

Energidepartementet

Behov for et tydeligere regelverk som sikrer opprydding av havvindanlegg etter endt drift

Fiskebåt er arbeidsgiver og interesserorganisasjon for den havgående fiskeflåten. Flåten står for 70 prosent av fangstverdien i norsk fiske, og sysselsetter nærmere halvparten av alle heltidsfiskerne. Den havgående fiskeflåten har avgjørende betydning for å kunne høste våre fornybare ressurser og sikre norsk sjømatberedskap i fremtiden, for verdiskapning og bosetting langs kysten, samt å sikre vår suverenitet gjennom tilstedeværelse i norske havområder.

Den norske fiskeflåten trenger store og tilgjengelige arealer for å utøve sin virksomhet. I den forbindelse ønsker Fiskebåt å løfte et viktig tema i anledning den norske havvindutbyggingen, nemlig ansvaret for opprydding og fjerning av utrangerte havvindanlegg med tilhørende infrastruktur. Dette for å sikre at areal som ikke lenger benyttes til havvind frigjøres til bruk for andre næringer, herunder fiskerinæringen.

Bekymring rundt et uklart rammeverk

Fiskebåt ser med bekymring på at det per i dag ikke fremstår å foreligge et helhetlig, betryggende og forutsigbart system eller rammeverk som sikrer det økonomiske og praktiske ansvaret for slik nedrigging og opprydding. Erfaringer fra olje- og gassnæringen, akvakulturnæringen og internasjonale vindkraftprosjekter både på land og til havs viser at svakt eller uklart regelverk, og manglende eller uklare krav i tillatelser om opprydding, tilbakeføring og finansiell sikkerhetsstillelse kan føre til at kostnader og miljøbelastning veltes over på staten og blir et problem for samfunnet.

Miljø-, nærings- og sikkerhetshensyn

Etterlatte installasjoner kan utgjøre en betydelig risiko for marint liv – både gjennom forsøpling, men også ved eventuelle uhell og utslipp på grunn av kollisjon med fartøy til havs. Areal er også en knapphetsressurs, og vi må sikre tilbakeføring av areal til andre interesser og næringer til havs, herunder fiskerinæringen, når disse ikke lenger benyttes til kraftproduksjon. Etterlatte installasjoner kan også skape navigasjonsfare og være en trussel mot sikkerheten til fartøy som opererer i området.

Økonomisk ansvar og forutsigbarhet

Staten må unngå å havne i en situasjon der man sitter igjen med milliardkostnader om utbyggere ikke tar ansvar når driften tar slutt, enten det skyldes naturlig avslutning, konkurser eller andre forhold som medfører at selskapet ikke har finansiering til nedrigging og opprydding. Dette er ikke det samme som for olje- og gassnæringen som har et oljeskatteregime som dekker mesteparten av kostnadene. Videre vil et klart regelverk omkring rammene rundt opprydding gi trygghet for både havvindaktører og investorer i forkant av søknader og investeringsbeslutning, samt for fiskerinæringen og samfunnet for øvrig.

Anmodning om å gjennomgå og utarbeide ytterligere rammeverk på området

Fiskebåt mener at havenergilooven med tilhørende forskrifter ikke gir tilstrekkelig forutsigbarhet for aktørene om hva som blir gjeldende på området ved endt drift, herunder hvem som skal ta kostnaden for dette. Regelverket gir heller ikke tilstrekkelig sikkerhet for andre interessenter til havs om at havvindanlegg faktisk kommer til å bli fjernet i fremtiden.

Vi anmoder på bakgrunn av dette om at norske myndigheter allerede nå starter arbeidet med å gjennomgå og utarbeide ytterligere rammeverk på området, som sikrer fremtidig opprydding av utrangerte vindturbiner og tilhørende infrastruktur til havs, jf. blant annet hjemmelen til å utarbeide forskrifter i havenergiloven § 6-1 tredje ledd. Det bør også vurderes en praksis med bindende konsesjonskrav til opprydding og fjerning av anlegg, herunder at utbyggerne pålegges finansiell sikkerhetsstillelse, innbetalinger til et fond eller tilsvarende innretning som sikrer fremtidig dekning av kostnadene ved nedrigging og forsvarlig håndtering av installasjonene og materialene i fremtiden, jf. havenergiloven § 3-4 tredje ledd.

Fiskebåt understreker at dette vil være avgjørende for å sikre en tillitsvekkende og bærekraftig utvikling av havvind på norsk sokkel, og for å ivareta både miljø og næringsinteresser i norske farvann i fremtiden.

Vennlig hilsen
FISKEBÅT

Audun Maråk

Hanna Bauge

Kopi: Nærings- og fiskeridepartementet
Fiskeridirektoratet
Havforskningsinstituttet
Norges Fiskarlag

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift.